

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FÉLSEĞ-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Szeredán 1. Aprilisben 1789.

*Egy milliom Ember van egy más' élete ellen
köszörült Fegyverben.*

Oh!! XVIII-dik századbéli Filozofia!!

A' moston hadakazó Hatalmoságoknak erejek,
hatalmok — és környülállásaik bámúlásra méltó.
A' Portának az idén tsatára állandó Népét fél-
milliomra tehetjük — *Josefnek* már 400 - ezer fegy-
verben áll; a' maga Birodalmának 24 milliomnyi
Lakófsain kívül — 's tsak a' hadat segítő *Adón* ki-
vül 100 milliomra mégyen esztendei jövedelme. Nem
de nem hatalmas-é hát *Josef!!* A' más kettő bizo-
nyos tekintetekben még hatalmasobb. Ezek folytot-
jak-é hát edgyütt a' XVII dik Században a' hábo-

rút? — Nem tsak ezek. A' Politikusok most egy-szeriben azt kezdték erősíteni, hogy ha a' Porta és a' két Tsászári Udvarok között minél hamarább egy olyan békefség nem talál köttetni, mely-szerint a' többi Europai Udvarok-is semmit el-nem veszte-nek, egy közönséges háború egész Európában el-ke-rülhetetlen vólna; mivel az a' lántz, mely ezen há-borúnak kezdetével bizonyos Udvarokat öszve-kö-tett vala, el-szakodván, az egész előre-látott *Plánium* meg-fordúlnak mondatik, a' honnan a' Kabinétok-nak véghetetlen munkát és szorgalmatofságot oko-zott. — Kedves *Potemkin*!! Te valál az a' hatal-mos Orvas, ki egynéhány ezer élő embereknek ki-botsátott vérekből hathatós Orvofságot készítettél, 's belső nyavallyákat gyógyítottál, bártsak a' halál ellen tudnál Orvofságot találni!! Az Anglus Király a' midön tökéletesen meg-gyógyúlt, a' mi Atyánk II-dik *Joséf* a' nyavallyák terhe alatt vagyon!!!

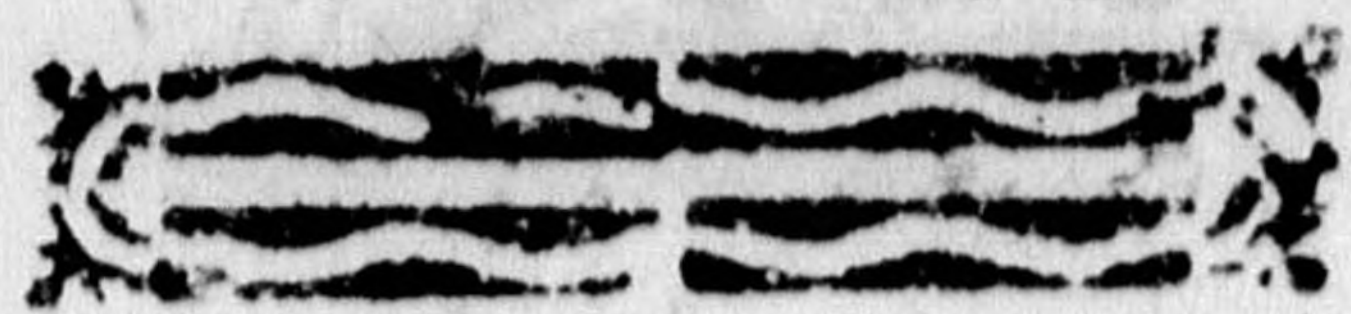
Egy *Paszszau*i Ujság-Levél ugyan azt erősíti, hogy minden Tseh-országban és Morvában lévő Ser-geinknek olyan parantsolat ment vólna, hogy ma-gokat készittsék és Magyar-orzággra induljanak — Kár, hogy ezen hirt senki sem akarja hinni; mert így a' Törökökkel való szerentsés békefséghez fok-kal több reménységünk lehetne. — Nagyon erősi-tik, hogy a' Spanyol Udvar a' Porta és a' mi Ud-varunk között lejendő Békefségnek Közben-járósa-gát nem tsak magára vállolta vólna, hanem hat-hatós munkába-is vette legyen, és hogy — A' Pruszfiai Udvar ellenben a' *Svéd* és *Lengyel* Pert dolgozná, melyre nézve Aprilisnek végére, az ide-gen Követek, Berlinbe a' Békefségről való tanáts-

kozásra öszve-hivattatnak; — azonban mégis nints annál bizonyosabb, minthogy a' Napkeleti háború vérel fenyegetődzik, még pedig a' XVIII-dik Bölts Században halhatatlan erővel, és — a' Lengyelek a' magok tzéljokban napról napra mennek előre. — A' mondatik, hogy az Orosz Császárné azt adta volna a' mi Udvarunknak tudtára, hogy mihelyt ő *Bendert* meg-vezi, leg-ottan nem lesz en ellennére, ha az ő Frigyese a' Portával Békességet kötne is a' maga részéről; de ez is tsak alig ha nem a' Vén-aszszonyok Divánnnyából költ hír; azonban azt tartják a' Lengyel Politikusok, hogy Bendernek meg-vételével nagyon el-kéltünk volna, minthogy a' meg-dühödött indulatú roppant Török Sergek már gyülekeznek, 's még *Bender* bé-sints egészen rekesztve. — Egy a' múlt hónapnak 11-dikén költ Temesvári Levélből azt olvassuk, hogy a' határ-szélekről ide érkezett Tudósítások-szerint; a' Nagy Vezér olyan vakmerő gondolatra vetemedett volna, mely-szerint *Orsovánál* egy olyan hidat készittessen (vagy már készittet-is); mellyen 90-ezer főből álló Népét által-hozván; a' hid annakutánna el-rottalsék, hogy az ő Népe közzül tsak egy-is visszane-mehessen; hanem a' Bánátnak meg-vételével ama 2 vitéz Vezérektől *Septembertől* és *Oktobertől* nyert tavallyi ortza-tsapását vagy meg-boszúlja, vagy életét Népevel edgyütt fel-áldozza; a' honnan a' mi Népünk-is ezen környékekre meg-szűnés-nélkül takaradik; és szüntelenül való mozgásban vágyon. — Az Europai *Politicianak* egymásból folyó lántz-szemek körül esmeretesebb Politikusok már is azt vet-

ték észre, hogy az Anglus Királynak olly hirtelen koránt sem reménylt' meg-gyógyulása némely Kabinétokot egyszeribe újra meg-mozdított, és a' Svéd-orzági mintegy 30 főből álló méltóságoknak, már tudva lévő el-fogattatások-is innen függene; mivel hogy — Ugyan azon időben Konstantzinápolyból-is bizonyos Tudósítások érkeztenek, mellyek-szerint a' Porta magát és szándékát világosan ki-nyilatkoztatta volna, hogy ő a' maga Birodalma leg-kisebb részének-is fel-áldozásával a' 2 Tsászári Udvarokkal Békeiséget éppen nem kötne, hanem a' háborút meg-kettőzött erővel fogná folytatni; a' mint hogy már most a' Konstantzinápolyból jött Tudósítások-szerint, egész Birodalmában az ezüftet és arannyot, minden személy-vállagatás nélkül, mindenekeztől szedeti-bé, vereti pénzre, és a' XVIII-dik Századbéli Filozofiának tűz és vas *argumentumokkal* kíván ellent állani. Már ezt a' mi természeti *Logica* mellett maradott Húszárjaink-is jól tudván, hogy ez — *argumentum ad hominem* — ök-is ezek ellen a' *Jérioban* fogják a' *Sylogismust* tsinálni, és meg-bizonyítják, hogy még a' XVIII-dik Században-is a' Filozofiát az *Oks-oniumi* Akadémiában tanítják. — *Oh Vergenes! Vergenes!!* mit mond a' Te *Filozofiád* az Eliséumban most ezekre? ugy-é hogy ott a' teli lévő meszejes pohár irigység nélkül nézi a' teli-levő pintes paltzkat, 's tudván, hogy több nem fér beléje, a' maga mértékivel meg-elégszik, 's nem, ront minden kisebb nagyobb pohorokat öszve a *Pohár-székben*. — Minthogy az Anglus Királynak meg-gyógyulása, a' *Stokholmi* fogság és a' Portá-
nak

nak illy felső hangon lévő feleletje ugyan azon egy időben estenek; ezeknek a' dolgoknak lenni kel valami függéseknek egymástól. — A' Porta egész Birodalmában minden fegyvert-foghatókat tsatára kényszerit az idén. — A' Nagy Vezér tsak titkon jelent valameg Konstantzinápolyban; nagyobb részét a' télnek *Rusztzugban* töltette és a' táborozáshoz készült, hogy még Aprilisben a' maga probáját a' Német Császár ellen meg-tehesse; mint hogy az idén-is az Orosz Udvar ellen tsak *Seráskierck* által fog a' Porta tsatázni; a' honnan 2-szer 14 napok alatt érzékenyebb Tudósításokat fogunk hallani. — Most nem régiben négy Kurirok indulának egyszeriben Párisba, Madritba, Pétersburgba és Berlinbe. Ugyan akkor küldé a' Bétsben lévő Frantzia Követ *Noailles* Ur-is edgyet Konstantzinápolyba; ki utolsó Kurir fog lenni az idén a' Belgrádi útan Konstantzinápolyba.

A' Lengyel ágyúzó hadi-tesznek Vezére *G. Potoki* a' múlt hónapnak 11-dikén az Ország-gyűlésben nyilván ki-jelentette, hogy ő az Orosz Udvar mellé szittana; a' honnan már nem tsak ugy nézik mint Ország' árulót, hanem olyan tanátsot-is tartattanak ellenne, hogy minden tisztségéből le-vetkeztetvén, az Ukrániában lévő Jofzágától meg-foszszák. — A' Lengyel Király egészsége máig-is igen gyenge; ugy hogy e' miatt már rég hogy a' gyűlések nem tartatnak. Az utolsó gyűlésben minnyájon (az Orosz részén lévőket ki-vévén) egyenlő akarrattal edgyeztenek-meg azon, hogy a' Közönséges-Társaságnak illy meg-szorúlt állapotjában segittségért

gért a' Prufszus Királyhoz folyomodjanak, és legottan el-is küldének egy Kurirt Berlinbe a' Prufszus Udvarnál lévő Követhez, és már most sziv szakadva várják a' feleletet, *Fridrikh Wilhelm* mitso-da feleletet fog nékiek adni. — Azon tsatában, melly nem régiben az Oroszok és a' Lengyelek között, *Mohilovtól* 3 óra járónyi földre mondatik történtnek lenni, a' két részről 600-nál többen este- nek-el, kik között 15 Tisztek számláltatnak. Az Oroszok közzül sok sebesek feküsznek *Mohilovban*. Itt a' Lengyelek ütöttek az Oroszokra, és ugy tartatik, hogy nem sok okok lett volna ezen tsatára. Ezt ezután fogjuk jobban megtudni. — A' Porta különös rendelést tett arról, hogy azok a' Keresztény Hatalmoságoktól szökött Tisztek és Pattantyusok, kik nálla hadi-szolgálatot vállalni akarnak, nagy betsületben tartassanak és jól fizettefsenek; a' honnan *Benderben*, *Belgrádban*, *Berbir* és *Bányaiukában* mind idegen *Inzsinérek* és Pattantyusok vannak; kikről azt mondják, hogy Frantziák vólnának. — Minthogy Boszniában, a' Bánátban és Oláhországban lesznek az első ellenséges lépések is, itt a' mi Táboraink nagyon erősítettnek. A' Bosniai Tábor, a' *Laudon* jóvállására 9-ezerrel erősített-meg; minthogy a' Törökök-is itt az idén nagyobb Táborra gyűlnek, mint tavaly. — Hogy a' Velentzei Közönséges-társaságnak Elöljárói a' Ts. Királyi Udvar mellé állottanak és Albániára készülnek, a' föld' népe, ki a' Portával való ellenségeskedéstől retteg, nagyon zúgalódni mondatik, és ugy tettzik, hogy inkább kívánt volna a' Portával békeféségben

maradni. — Hertzeg Kóburg, a' Lembergi Levelek-szerik, már ki-mozdult *Románból*. A' Tudósítások ellenkeznek egymással, nem tudhatjuk Lengyelország-felé nyomúl é, vagy Oláh-ország-felé; rövid napon meg-tudjuk. — Lengyel-orzágról azt mondják az itt keresztül jött útaók, hogy itt olyan idegen keresztül nem mehet, kit egynéhány napokig meg-ne tartoztalsanak; mert itt minden idegen embert *Kémnek* tartanak. Lengyel-orzágnak mostani állapotjából *Laváter* sem sok jót nézhetne-ki. — A' *Likáner* Regement Szélein már az othon maradott Lakásoknak-is 20-ezer kemény töltést osztottanak-ki, hogy ha a' szükség ugy kívánnya, ök-is segittségül lehelsenek. E' kéttség-kivül minden határ-szélbéli Sergeknél így lészzen; hogy az othon maradott Öregek-is fegyverrel fogják a' magok küzöbjeiket óltalmazni akkor, mikor az ifjabb szélbéli Népség a' határ-szélén Tátorban fekszik. — Megint hirlelik, hogy 80-ezer *Vürtembergi* katonák szállanának az Auszriai Belgiumba, és az ott lévő Sergeinknek másut fognok hasznokat venni.

Elegyes Tudósítások.

Hogy a' Pesti *Univerfitásban*, az Orvos Doktori Karnál Természeti Históriaát tanított *Piller* Urnak halálával ki-üresedett Tanittói Szék egy arra alkalmos tudós Férfiúval ültetethetség-bé; a' jövő Juliusnak 7-dikén *Concurfus* tartatik, és minden személy vagy Vallásbéli vállagatás nélkül az érdem fogja a' Professort vállalztani. A' Ts. K. Helytartó Tanatsból Budán 25. Febr. 1789.

A' Gróf Gyulai Sámuel gyalog Sergénél, a' *Fougrätz* Ur halálával árván maradt Obestlájdinánti rang, a' második Bánáti Regementnél volt Obestlájdinánt G. *Kollovrát* Urnak adatott által, ennek helyében ugyan azon Bánáti Regementnél volt Májor G. *Spork* Ur lett Obestlájdinántá, és ennek helyébe a' Gróf Gyulai Sámuel Sergénél volt Kapitány G. *Gyulai Ignácz* lett Májorrá. — A' *Devins* Sergénél lévő fő Hadnagy *Boér* Ur 300 főből álló Szabad-ferget állit fel a' Bánátban. Már ezen Hadnagy Ur a' Pruszsus háborúban-is bizonyos jelét adta vala annak, hogy egy jó katona; ezért jó reménységgel lehetünk felelőle. — Budáról azt írják, hogy ide *Szabátsból* az a' hír érkezett, hogy a' Törökök már két ízben ütöttek *Szabátsra*; de mindenkor veszedelmekkel veretettnek vissza. — A' *Szebeni Ujságok* a' *Hazabéli történetekről* most némák valának, 's különös *Levelekből* sem vehettünk innen valami nevezetes Tudósítást. — Az *Orosz Sergebéli Obestlájdi. Batalion* a' *Bazzai Palsusra* ment; ennek helyébe *Kinénibe* a' *Lájb-batalion* ment. 8-dikban 2 tsemó a' *Toskána* Húszár Seregből a' *Veres-kapuhoz*, 1 Skodron pedig *Talmátsba* érkeztenek-meg. Az első *Szélbéli Oláh Regement* ment a' *Vulkáni Palsusra*, a' második a' *Törtsvárra*. — A' *Kolosváriak* azon 3000 főből álló *Splényi* gyalog katonáit, kik a' Télen ott telelének, nem győzik elége ditsérni, és halhatatlonnak tartják, hogy ennyi Nép közzül a' télen tsak edgyis nem excedált; a' honnan, midőn ezek 3 szakaszban a' *Vulkáni Palsusra* indulának a' múlt hón. 5-dikén, a' *Városi Nép* megszűre el-kisírte. Ezek köz-
zül

zül fokon a' mostaha télen, vékony köntöfseket a' Korts mákon hitelbe füttegetik vala; a' honnan midőn hirtelen útnak indulának, hogy adófsak ne maradjanak, a' Dobos az útszákon ki-kiáltozá, hogy a' Korts márofsok jönének öfzve; mert ki-fognának fizettetni. Midőn számofon öfzve-gyűltenek vólna, meg-perditté a' Dobos a' dobot előttek, és ezzel fizeté ki.

Azok a' Bánátban lévő *Kamára* jófságai, épületei, mellyek tavaly az ellenség által el-pufztittattának vala, egy ujjonon költ parantsolat-szerint ujjonon helyre-állittatnak, és a' Kárt vallott Jobbágyoknak Károkról meg-határozott Tudófsítás kéretik-fel — A' Boszniai szélekről jött Tudófsítáfsok-szerint, az ellenségnek egy igen nagy számú Tábora gyűlt vala öfzve a' múlt hónapban *Májdonnál* olly tzéllal, hogy határ-széleinket el-pufztittsák; de az ezen időben hullott mély hó miatt szándékjokban gátoltatván, még eddig mire mehettek nem tudatik. — Boszniában az ellenségnek Tábora már 20-ezerre számláltatik; mely a' Bosznyákokon kívül segittsége gyűlt-öfzve. Ez okozta, hogy a' mi tavalyi Táborunk-is itten 9-ezerrel meg-eröfittetett.

Külső-orfsági jegyzéfsk.

Az edgyesült Hollándiából jött Levelekből olvafsuk, hogy Gróf *Szálm* és Obster *Borkh*, kik a' fellyebb le-tsendesedett Hollándiai zenebonában a' Hazafiak Vezéri valának, a' 7 Tartományokból örökösön számkivetésbe küldöttetenek, és a' Perre tett költséget meg-kelleték fizetni. — Az *Utrékhti*

Tanáts meg-engedte, hogy itt-is ennekutánna a' 'Sidók lakó hajlékot szerezhesenek magoknak.

Olojz-országból. A' tolvajság és gyilkosság ki-mondhatatlanúl el-hatalmozvan Romában, és sem éjjeli, sem nappali tökéletes bátorságok nem lévén a' tehetősebb lakófoknak, azt állították-fel, hogy már most éjjel gyalog és Lovas Sergek vagynak az úttzákban szerte-széllyel, kik járnak és vigyáznak.

Anglia. A' múlt hónapnak 12-dikén *Cercle* va-la Londonban, hól a' meg-gyógyúlt Király minden idegen Követeket és Ministereket magához botsáta. A' Király meg-gyógyulásának öröm-innepe 10-dik-ben tartaték, mely 100-ezer font Sterlingnél többbe került. A' Király mellett szorgalmatoskodott Doktorok közzül mindeniknek napjára 10 *Gutneen* vala fizetése.

Konstántzinápoly. Az innen jött későbbi Levelek már azt-is bizonyosnak lenni erősítik, hogy Konstántzinápolyba, az előbb is meg-irt ezüst portékákat szörnyü szorgalmatossággal hordják-bé, és verik pénzé. Az Örmények már 20-ezer Velentzei font ezüstet, a' Görögök 16-ezeret, a' 'Sidók 12-ezer fontot bé-vittének a' pénz-verő házba, és a' Törökökével edgyütt már-is több ezüst vitetett-bé ide 1000 mázsánál. Soha a' Portának annyi ezüst pénze nem vólt, mint most lészén. A' Nagy Vezér és a' *Kapután* Balsa, hogy a' Népnek jó példát adjanak, leg-elsők vóltanak, kik minden ezüst készü-letjeket a' pénz-verő házba küldötték s. t. Meg-tet-tzik ebből, hogy a' Porta ezen háborút leg-nagyobb erőszakkal kívánnya tovább-is folytatni.

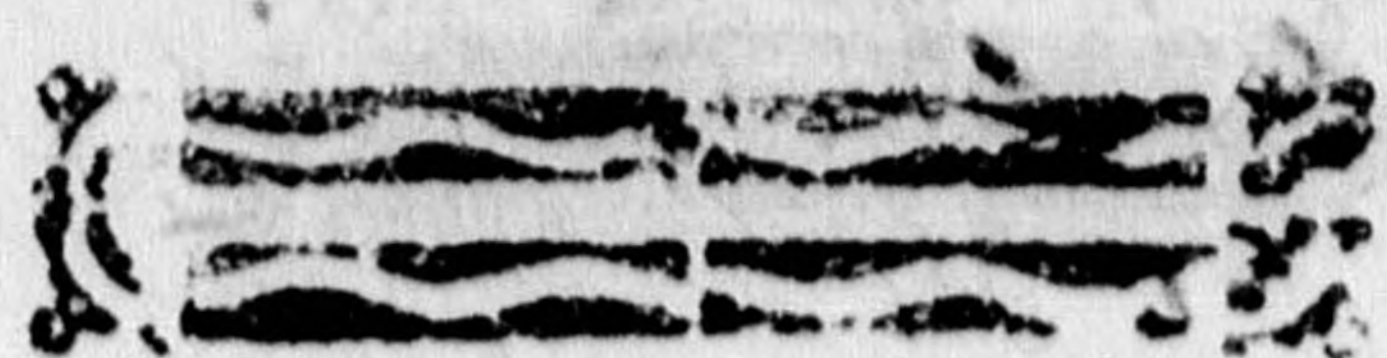

A' Bánátban 48 Batalion gyalog, és meg-an-nyi *Skadron* vállagatott Lovaság vagyon Táborban. Itt vagyon a' Moldovában magokot vitézségekről egész Európában meg-esmertetett *Erdödi Húszárok*-is, és azt erőltik a' mi hadban meg-öszült Vitézeink, hogy még az ő emlékezetekre olyan szörnyű hadi-készületek nem tétettenek, mint ezen — 89-dik esztendőnek 3 első hónapjaiban; mellyekből igen könnyü ki-hozni, hogy szürnyü következeknek kellett innen születtetni.

Sonyorú és szomorú igék.

Báró *Laudont* a' hideg leli — Gen. *Devinst* nem külömben. Tsak alig ha ezektől a' győzedelmi Pálmát nem irigyli a' Szerentse. — Gróf *Hadik* a héten indul; ha tsak valamely nevezetes akadállya nem lézzen — minthogy itten Bétsben Mártziusnak utólsó napján nem tsak meg-fogyott, hanem szüntelenül havaz és leg-keményebb Téli idő vagyon. — Adjon Isten a' F. Császárnak-is jobb egészséget!!!

Ugy értyük a' minden-felől jött Levelekből, hogy a' múlt Télen vólt szörnyü hideg, a' Szöllőveszszökben meg-betsülhetetlen kárt okozott légyen; a' honnan az idén nem igen bőv szüretet reménylenek némelleyek — Erdélyben nem minden úton bátorságos járnai az útazóknak. Az Erdélyi Politikus Parasztak a' számlálástól fogva azt hiszik, hogy nekik ő Felsége fegyvert fog ide adadni, és mind katonák lézzenek. Az 1789-dik esztendőbéli Kurirba ez a' hitel leg-nagyobb hazugság.

Svéd-ország. A' Királynak 4-dik *Gustav Adolfnak*, az 24-dik Kurirban le-irt Beszédjéhez tartoznának még egyebek-is, de a' mellyekből tsak ezeket jegyezzük-meg: — „Hogy a' Király menti magát az iránt, hogy az Országot nem maga terhelte adósággal a' mint vádoltatik, hanem a' XII-dik *Károlynak*; és az 1741 — 1757-béli hadakozásoknak adóságaival vette kezéhez az Országot, sőt hogy a' hajós Serget romladozásaiból maga építette-fel 's a' t. Továbbá eleibe terjeszti a' Nemességnek, hogy az a' több Rendekkel ugyan azon Nemzetbéli lévén, hasonló Ország-terheinek hordozására köteles; hogy a' Marsalnak betsülete helyre-állittassék, kivel a' Nemesség' gyűlésében illetlenül bántanak; hogy az akkori gyűlésnek végezései u. m. Febr. 7: és 9-dikén a' Protokollumból ki-töröltsenek; a' Nemesség újra öfzve-gyűljön, és a' maga Követeit az Ország dolgainak folytatására válaszfazaki 's a' t.

Mihelyt a' máskor említett Svéd Nemes Férjfiaknak fogságra vitetések közönségesen megtudott, leg-ottan sok fő Tisztviselők Hivataljokat-le-tették. Azután a' Febr. 21-dikén tartott gyűlésben a' Király egy második Beszédet tartott, a' Marsalnak a' maga Hivatalát vizsgálta-adta, és a' gyűlésben egy *Meg-edgyezésnek és bátorságnak Actáját* olvastatott fel. (a' melly itt alább következik) Továbbá megkérdezte a' Rendeket, hogy ezen *Actában* meg-edgyeznek-é? A' három Nemtelen Rendek minnyájon meg-edgyeztenek, de a' Nemesség nyilván ellene mondott. A' Király elejekbe terjesztette ugyan, hogy az Ellene-mondás szükségtelen és késő volna, midőn

midőn már a' 3 Rendek bé-vették: mindazonáltal a' Nemességnek időt engedett, hogy az iránt tanátskozzanak. — Febr. 27-dikéig a' Nemesség még magát meg-nem határozta vala, mindazáltal a' Követeket ki-választotta, és a' Királyhoz az Ország' dolgainak folytatására el-küldötte.

A' Meg-edgyezésnek és Bátorságnak Aktái 9 tikkellyekben, mellyekben Svéd-orzágnak Közönséges Törvényének (*Jus Publicumának*) egy kis Tekintete bé-foglaltatik; mellyet a' Marfall következőleg adott elő: — Hogy magunktól és a' mi kedves Hazánktól minden békételenséget, mely rész-szerint különös és Uralkodásra vágyakodó Személlyek által, rész-szerint belső irigység vagy egyenetlenség vagy Külső-orzági titkos szándék által, az Orzágnak békelségét, és a' közönséges meg-maradást oly gyakor izben veszedelemmel fenyegette, és nem tsak a' hazafiak között, hanem a' hazafiak és a' Király között el-szakadásokat okozott, örökre el-távoztathassunk: erre nézve a' mi kegyelmes Királyunk méltoztatott mi velünk, és a' mi maradékainkal, a' Svéd Koronának nyugodalmára nézve ezen következendő tikkelyekben meg-edgyezni:

1-ben. Mi meg-esmérjük, hogy mi-nékünk egy örökös Királyunk vagyon, a' kinek hatalma vagyon az Orzágot igazgatni, meg-szabadítani, általmazni, hadakat izenni indítani, külső uralkodókkal békelséget kötni, meg-kegyelmezni, életet ajándékozni, (de nem el-venni) betsületet és Jószágot adni, az Orzágnak minden hivatalait született Svéd Férjfiak között tettése-szerint el-osztani, a' Tör-

vényt és igazságot úgy ki-szolgáltatni, a' mint azt egy Király leg-hasznosabbnak ítélheti. — 2-szor. Mi magunkat Svéd-orzágnak meg irt Törvényei-szerint igazgató, rendesen meg-koronázott Királya alatt, szabad és a' Törvénynek engedelmes Jobbágyainak tartjuk; és minthogy minnyájon egyaránt szabad Jobbágyok vagyunk, úgy a' Törvénynek óltalma alatt hasonló jussal birunk: erre nézve a' Királynak leg-főbb Törvény-széke, melyben a' Királynak két *Vo. tuma* vagyon, Nemesekekből és Nemtelenekből álljon, melyben a' Tanátsoknak számát ezután a' Király, maga tettése-szerint határozza-meg; és a' Király mindeneknek edgyaránt pártját fogván, senkit sem testben, sem betsületében, sem jovaiban addig meg-ne ronthatson, valamig a' fő Törvény-széktől rendesen arra nem ítéltetett. — 3-szor. A' hasonlóúl szabad Népnak hasonló Jussai vagynak; mellyhez képest ki-ki az Országban minden-féle Jöszágokat bírhat: úgy mindazáltal, hogy a' Nemesekek a' magok Nemes-Jöszágaikat ezután-is olyan Jussal bírhasák mint eddig. Egyebekben a' Jöszágok, a' magok eddig völt szokásaikat meg-tartják, nevezetesen az idő vagy Taxa fizetés iránt: de a' közönséges szükségre tartozó Posta-lovaknak ki-állittására Nemes és Nemtelen Jöszágok edgyaránt fognak kényszerítettetni. — 4-edszer. Az Orzágnak és a' Királyi Udvarnak Fő-izolgálatjai, egyedül a' Nemefi Rendből pótoltafsanak-ki; egyéb hivatalokra pedig nem a' születés, hanem a' Tudomány, értelem, és meg-bizonyított erkölts-szerint fognak választatni és tétetni: ha valamely Nemtelen Tifztfelö meg-nemesítettetik,

tetik, tehát azelőtt viselt szolgálatját tovább nem folytathatja. — 5-tödször. Minthogy az igaz szabadság abban áll, hogy az Országnak fenn-tartására ki-ki szabadon adhassa azt, a' mi szükségesnek itéltetik; tehát a' *Sved* Népnak jusza lézen ez iránt a' Királyal tanátskozni, meg-edgyezni, vagy különbözni. — 6-todszor. Az Ország-gyűléseiben vagy Dietában semmi egyéb foglalatoságok elő nem vétetnek, hanem tsak azok a' mellyeket a' Király olly móddal ad-elő, mint 1680-ban és az előtt szokásban vólt. — 7-tedszer. A' Nemességnek, Egyházi Rendnek, és Városoknak Privilegiumai, mellyeket 1723-tól fogva nyertenek, és ezen meg-edgyezésnek tikkellyeivel nem ellenkeznek, továbbra-is meg-erősítetnek. — 8-adszor. Ezen meg-edgyezés és Bártorság Actáinak, minden ezután következő Svéd Királyok, uralkodásoknak kezdetében, tartozzanak Neveiket alája irni; és ebben senki se mérészeljen valamely dolgot, szót, vagy betű-szerint való értelmet változtatni, vagy félre magyarázni: és ha a' Királyi, Familia el-fogyván Királyt vólna szükség választani, a' választandó Király-is ezen Edgyezésnek alája irjon, és ebben semmit változtatni ne-mérészeljen. — 9-edszer. Továbbá az Igazgatásnak formája 1772-ben Aug. 21-dikétől fogva a' mennyiben nem változott, ezután-is minden tikkelyeiben változás nélkül meg-maradjon. Költ *Stokholmban* az Ország-gyűlésében Febr. 21-dikén 1789.

Sámostzét. Gallitziának edgyik erős Várát nagy szerentsétlenség érte vólna Febr. 24-dikén, ha a' Török foglyok szándéka el-sült vólna. Némelyek ezek

közzül a' Strázsájokat, az első Vár-örző Regement. béli köz-katonát el-tsábitották, és 4 aranyok' jutalma által arra vették, hogy rabságokból ki-szabadítaná őket, és vélek edgyütt a' határ-szeleken által szökjön. Ez a' párt-ütésnek feje tudván, hogy 14-dikén Strázsára fogna menni a' Törökökhöz; ugyan ezen napot határozá-meg szándékjoknak bé-telleyesítésére. Tsalárdsággal a' kóltsot ki-kérte a' Káplár tól, a' Strázsát meg-kötözte, a' kinek száját bé-dugta ruhával, egynéhány puskákat magával el-is vitt, és éjtszakán 12 órakor, midön mindenek mély álomba merültenek vala, 31 Törökökkel el-indúlt a' határ-szélek-felé a' hová tsak másod-fél óra járó földje vala. Szerentsére két rabok, a' kik Keresztények valának, hátra-maradtak, a' Strázsát meg-öldözték és lármát vertek. Azonnal utánok indittattak minden-féle ló-háton járók, és reggelre 7, dél után pedig 21 Törökök az ő meg-szabadítójokkal edgyütt visszsa hozattattak. A' Tiszt Urak azonnal halálra ítelték a' katonát, ás mivel a' hóhér jelen nem vala a' ki fel-akasztotta volna, agyon löveték. A' rabok, 2-tön kívül mind visszsa hozattattak. Nem ok nélkül mondják, hogy a' Város nagy veszedelemben forgott vala. Ha a' többi 36 Török foglyok, a' kik más helyben ültek, a' meg-szököttekhez adták volna magokat, a' dolognak nem olly szerentsés ki-menetele lett volna.

Az 1789-dik esztendőbéli Igazgató fő Vezérnek Feldmarsal G. *Hadiknak* Képét viszi ezen Kurir.